

“La fiscalitat ambiental com a eina dels plans de sostenibilitat”

Enric Tello
Universitat de Barcelona

Fa més d'un quart de segle el desvetllament de la consciència ambiental va començar amb un seguit d'alertes de la comunitat científica i de denúncies dels moviments ecologistes incipients, el denominador comú de les quals era aquest missatge: “no saben el que fan”. Ara, però, la situació ha canviat perquè gairebé tothom admet ja l'existència del problema ambiental i la necessitat de posar-hi solucions. Per això el missatge és, més aviat, “no fan el que saben”.

Una raó important rau en el divorci entre economia i ecologia. La fiscalitat ecològica pot ser una eina important per ajudar-nos a passar de la retòrica als fets, fent treballar l'economia en direccions menys insostenibles. Malgrat l'acord teòric existent entre la immensa majoria d'economistes ambientals i ecològics, la reforma fiscal verda avança més lentament del que ho hauria de fer. Al nostre país el debat i l'experimentació són a les baceroles.

La presentació, basada en l'*Estudi per la introducció de tributació ambiental a l'Ajuntament de Barcelona* recentment publicat, exposarà que la via més eficaç d'ambientalitzar la fiscalitat no consisteix a introduir moltes noves ecotaxes, sinó a *diferenciar* els impostos ja existents –per exemple IBI, IAE, vehicles, etc. a l'àmbit local— segons el comportament socioambiental. La diferenciació consisteix a penalitzar els comportaments ambientals més insostenibles i bonificar els més sostenibles, amb un efecte global fiscalment neutral. D'aquesta forma la fiscalitat pot començar a enviar senyals clars i incentivadors als contribuents, i a desplaçar la seva càrrega des de béns fonamentals com el treball o l'habitatge cap a costos socials com la contaminació, l'ocupació privativa d'espais comuns, o la generació de residus. A més d'una millora ambiental global, això pot induir també una millora del funcionament de les ciutats com espai pel desenvolupament humà de la gent que hi viu.